

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2009. év szeptember 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A *rablás büntette és más bűncselekmények* miatt az *I. r. vádlott és társa* ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 24.Bf.7343/2008/11. számú ítéletét az I.r. vádlott vonatkozásában az alábbiak szerint *változtatja meg:*

Az I.r. vádlottat az ellene *2.rb, társtettesként elkövetett készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége* (Btk. 313/C § (7) bekezdés a) pontja) miatt emelt vád alól *felmenti.*

A másodfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a büntetésbe *beszámítja.*

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerült **4.050,-** (négyezer-ötven) *forint* bünnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2008. április 14. napján kelt 3.B.35574/2007/20-I. számú ítéletével az I.r. vádlottat 2 rb. a Btk.321.§.(1) bekezdése szerint minősülő rablás büntetében, egy esetben mint társtettet, 4 rb. a Btk.277.§.(1) bekezdése szerint minősülő közokirattal visszaélés vétségében, mint társtettet és 2 rb. a

Btk.313/C.§.(7) bekezdés a/ pontja szerint minősülő készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében, mint társtettesként mondta ki bűnösnek és ezért 4 év börtönre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Ellenben őt a Btk.170.§.(1)(2) bekezdésében meghatározott súlyos testi sértés büntette miatt ellene emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat az ellene 2 rb., egy esetben bűnsegédként elkövetett, a Btk.321.§.(1) bekezdése szerint minősülő rablás büntette, a Btk.170.§.(1)(2) bekezdése szerint minősülő súlyos testi sértés büntette, 4 rb. a Btk.277.§.(1) bekezdése szerint minősülő közokirattal visszaélés vétsége és 2 rb. a Btk.313/C.§.(7) bekezdése szerint minősülő készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Rendelkezett ítéletében az egyéb járulékos kérdésekről - az I.r. vádlott előzetes fogvatartásának beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről - is.

Az első fokú bíróság ítélete ellen az ügyész mindkét vádlott terhére, az I.r. vádlott vonatkozásában a részfelmentés, a II.r. vádlott esetében a felmentés miatt, az I. r. vádlottnak a súlyos testi sértés büntette miatti bűnösség kimondása és a büntetés súlyosítása, a II.r. vádlott esetében a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

Az I.r. vádlott és védője feltehetően felmentésért élt perorvoslati jogosultságával.

A Fővárosi Főügyészség a Bfel.10.354/2008/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést az I.r. vádlottal szemben fenntartotta, míg a II.r. vádlottal szemben visszavonta.

Az ügyészi fellebbezés visszavonására tekintettel az elsőfokú ítélet a II.r. vádlott tekintetében 2008. május 29. napján jogerőre emelkedett.

A másodfokú tárgyaláson az I.r. vádlott védője elsődlegesen az I.r. vádlott felmentését kérte valamennyi vád alól bizonyítottság hiányában. Másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a 2009. február 19. napján kelt 24.Bf.7343/2008/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát az I.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta.

A vádlottat az ellene 4 rb. okirattal visszaélés vétsége (Btk.277.§.(1) bekezdése) miatt emelt vád alól felmentette.

Ugyanakkor bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett testi sértés büntetében (Btk.170.§.(1)(2) bekezdése).

A börtönbüntetés tartamát 4 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltást 5 évre súlyosította. A büntetést halmazatinak jelölte meg.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyta. Rendelkezett az előzetes fogvatartás további beszámításáról és a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről.

A másodfokú bíróság ítélete ellen az I.r. vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.42/2009/3. számú átiratában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában és képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, melyet a másodfokú bíróság is csak egy ponton, az I.r. vádlott személyi körülményeit illetően egészített ki.

A másodfokú bíróság az így megállapított tényállásból megalapozottan vont le következtetést az I.r. vádlott bűnösségére. A cselekmények minősítése is az anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával történt. A kiszabott fő-és mellékbüntetések a törvényi keretek között kerültek megállapításra, azok enyhítését nem tartotta indokoltnak.

Az I.r. vádlott védője a harmadfokú nyilvános ülésen a felmentést célzó fellebbezést fenntartotta, az elsőfokú ítélet szerinti határozat meghozatalát indítványozta.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában megbánásának adott hangot.

Az I.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések csak részben alaposak.

A Be.387.§.(1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első-és másodfokú bírósági eljárást - függetlenül attól, hogy ki fellebbezett - felülbírálja abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint a másodfokú ítélet megalapozott-e.

A Be.388.§.(1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan.

Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően, kellő részletességgel és alapossággal folytatta le.

Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálásához szükséges összes fellelhető bizonyítékot beszerezte és azokat nagyrészt okszerűen, az ésszerűség és a logika szabályainak megfelelően értékelte, mérlegelte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság is megalapozottnak tartotta, azt pusztán az I.r. vádlott személyi körülményeit érintően egészítette ki azzal, hogy időközben kiskorú gyermeke született.

Az így megállapított tényállás döntő, meghatározó részében megalapozott, az a Be.388.§.(2) bekezdése alapján csak az alábbi kiegészítésre, helyesbítésre szorul:

- Az elsőfokú ítélet 3. oldalán az I. tényállás 3. mondatát azzal egészíti ki, hogy az I.r. vádlott sértett 1-et egy esetben az állán is megütötte, ököllel. (A kiegészítésre a sértett 2007. október 5. napján tett tanúvallomásában, illetve a 2008. február 22. tárgyalási vallomásában szereplő következetes állítások alapján került sor.)

- Ugyanezen tényállási pont 4. mondatát azzal egészíti ki, hogy a mobiltelefon értéke 5.000 Ft volt. (A kiegészítés alapjául a sértett 2008. február 22. tett tárgyalási vallomása szolgált.)

- Ugyanezen tényállási pont 6. mondatát - a vádlottak megfogalmazás helyett - úgy javítja ki, hogy az I.r. vádlott és társa menekültek el a helyszínről.

- Az elsőfokú ítélet 4. oldal első bekezdés 2. mondatát azzal egészíti ki, hogy a sértettől elvett mobiltelefon értéke 20.000 Ft volt. (A kiegészítés sértett 2-nek a 2007. október 11. napján tett, és a tárgyaláson is fenntartott nyomozati vallomása alapján történt.)

- Az elsőfokú ítélet 4. oldalán a II. tényállás utolsó előtti mondatát akként pontosítja, hogy az okozott kár összege 70.000 Ft.

- Az elsőfokú ítélet 4. oldalán a II. tényállás utolsó mondatát azzal pontosítja, hogy a sértett okiratait, és bankártyáit ismeretlen személy 2007. október 9. napján megtalálta, azokat postán küldte el sértett 2. részére, aki azokat 2007. október 11. napján kapta meg.

A pontosítást az tette szükségessé, hogy sértett 2. 2007. október 11-én, a folytatólagos tanúkénti kihallgatása során beszámolt arról, hogy az okiratait, és bankártyáit ezen a napon postán visszakapta egy levél kíséretében, melynek tanúsága szerint az okiratokat az ismeretlen személy 2007. október 9. napján találta meg. Ennek a körülménynek a tényállásban való pontos rögzítését a másodfokú bíróság által a felmentés körében kifejtettek indokolták.

Az így kiegészített tényállás már minden szempontból megalapozott, így a Be.388.§.(1) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

Mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének is.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és számot adott arról is, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el, illetve melyeket és miért nem tartott valónak.

A tényállás megállapítására a I. tényállási pont esetében az I.r. vádlott tagadásával szemben döntően sértett 1. következetes vallomása, és az azt alátámasztó, a térfigyelő kamera által készített felvétel alapján került sor.

Meggyőző és logikus indokát adta az elsőfokú bíróság annak, hogy miért vetette el a térfigyelő kamera felvétele alapján a helyszínen tartózkodást már elismerő, de a bűncselekmény elkövetését továbbra is tagadó, ellentmondásos vallomást tevő az I.r. vádlott védekezését.

A tényállás II. pontja esetében részletesen megindokolta, hogy miért látta elfogadhatónak az I.r. vádlottnak a cselekmény elkövetésében való részvételét következetesen állító, de magatartását az eljárás különböző szakaszaiban a társa magatartásával felcserélő, sértett 2. által tett vallomást. A sértetti vallomás értékelésével okkal jutott arra az álláspontra, hogy az I.r. vádlottnak a cselekményben való részvétele nem kérdőjelezhető meg, bár pontos cselekvőisége a sértetti vallomás ebbéli bizonytalansága miatt kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg.

Meghallgatta az elsőfokú bíróság a nyomozást végző tanú 1-et, tanú 2-t és tanú 3-at is. Az ő vallomásukat is részletesen értékelte, mely vallomások értékeléséből az I.r. vádlottat érintően szintén csak azt lehetett megállapítani, hogy őt a sértett a nyomozás során határozottan felismerte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak tartotta, és az elsőfokú bíróság által adott indokolást, a bizonyítékokat értékelő tevékenységet sem kifogásolta.

Kizárólag a bűnösségre levont következtetés kérdésében tért el az első- és a másodfokú bíróság álláspontja, és ott is csak a cselekmények egy részét illetően.

Az elsőfokú bíróság megállapította az I.r. vádlott bűnösségét a sértett 2. tulajdonában lévő 4 db közokirat elvétele miatt 4 rb. a Btk.277.§.(1) bekezdése szerint minősülő közokirattal visszaélés vétségében.

Ebben a körben részletes jogi indokolást nem adott.

Ugyanakkor az I.r. vádlottat az ellene a Btk.170.§.(1)(2) bekezdése szerint minősülő súlyos testi sértés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Felmentő rendelkezését azzal indokolta, hogy sértett 2. nyilatkozata alapján az őt ért legelső ütés eredményeképpen tört el az orrcsontja. Ezt az ütet pedig az a személy adta, aki az első ajtón lépett fel a trolira mögötte. Önmagában abból, hogy a két elkövető együtt követte a sértettet, még nem lehet arra következtetést levonni, hogy egységes akarat-elhatározásuk a rablásra, illetve a súlyos sérülés okozására már ekkor kialakult volna, annál is inkább nem, mert a második támadó csak az első elkövető szóbeli felhívására szállt fel a járműre, és kezdte el ütlegetni a sértettet, már azt követően, hogy a törést okozó, letaglózó ütés megtörtént. Ebből nem lehet arra következtetni, hogy egységes akarat-elhatározásuk már a támadás kezdetétől megvolt és az kiterjedt a súlyos sérülés okozására.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontra helyezkedett a fenti két cselekmény kapcsán.

Álláspontja szerint - amit eseti döntésekkel is alátámasztott - a megszerzés a közokiratoknak huzamosabb időn át való megtartás célzatával való elvételét jelenti. Márpedig a sértett az okiratait később visszakapta, így azok nyilvánvalóan kikerültek az elkövetők birtokából, de nem zárható ki, hogy azokat a vádlott és társa rögtön eldobta, azaz a tartós megszerzés célzata nem volt bizonyítható.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottat az ellene helyesen 4 rb. okirattal visszaélés vétsége miatt emelt vád alól bizonyítottság hiányában, a Be.331.§.(1) bekezdése alapján, a Be.6.§.(3) bekezdésének b/ pontjára figyelemmel felmentette.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az I.r. vádlottnak a súlyos testi sértés büntette vádjá alóli felmentésével.

Ebben a körben azt fejtette ki, hogy a bántalmazásban és a dologelvételben való szándékegység akkor is megállapítható, ha ebben az elkövetők előzetesen nem állapodtak meg, hanem menet közben alakul ki e kétirányú szándékuk.

Az irányadó tényállás szerint az elkövetők együttesen bántalmazták a sértettet, aki ennek során egyéb, kisebb sérülések mellett, 8 napon túl gyógyuló sérülést is szenvedett. Közös bántalmazás esetén pedig nincs jelentősége annak, hogy a 8 napon túl gyógyuló sérülést ki okozta, a súlyosabb eredményért mindketten felelnek. Ez irányadó akkor is, ha a közös bántalmazók közül elkülöníthető, hogy kinek a cselekvősége okozta a 8 napon túl gyógyuló sérülést, csupán ennek az elkövetőnek a személye - a két szándékegységben bántalmazó közül - nem azonosítható.

A másodfokú bíróság álláspontját, és az egységes bírói gyakorlatot ez esetben is eseti döntésekkel szemléltette.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a rablási cselekmények és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés tekintetében a bűnösségre levont következtetését megalapozottnak, ezen cselekmények minősítését törvényesnek tartotta.

A harmadfokú bíróság mindenben egyetértett a másodfokú bíróságnak a 4 rb. okirattal visszaélés tekintetében hozott felmentő és a testi sértés büntette vonatkozásában hozott bűnösséget megállapító rendelkezésével és azok indokaival is.

Az okirattal visszaélés vétsége miatti felmentő rendelkezés kapcsán szükséges még felhívni a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 1/2009. Büntető jogegységi határozatát is, ami azt fejtette ki, hogy a Btk.277.§.(1) bekezdésében meghatározott okirattal visszaélés vétségének „megszerzés” elkövetési fordulata nem azonos a Btk.316.§.(1) bekezdésében írt „elvétel” elkövetési magatartással. A megszerzés

megvalósulásához viszonylag hosszabb ideig tartó, visszaélésszerű, a közokiratok iránti bizalom megingatására alkalmas birtoklás szükséges.

A táskák, pénztárcák, irattárcák, a felsőruházat köztudottan egyes közokiratok (személyi igazolvány, vezetői engedély, stb.) tárolására szolgálnak. Ilyen dolgok ellopása esetén az elkövető tudata nyilvánvalóan átfogja annak lehetőségét is, hogy abban nem csupán az eltulajdonítani kívánt vagyoni érték, hanem közokirat is van, így elvételi szándéka eshetőlegesen - a belenyugvás szintjén - a közokiratra is kiterjed. Az elvétel azonban még nem megszerzés.

A közokirat „megszerzéséhez” az is szükséges, hogy az eshetőleges szándékkal elvett közokiratot az elkövető viszonylag tartósan birtokolja, következésképpen tényállásszerű megszerzésről akkor van szó, ha az eshetőleges szándék a tartós birtoklásra terjed ki. Amennyiben az elkövető a lopott táskával, tárcával, stb. együtt az abban szokásosan elhelyezett közokiratokat - akár meggyőződve azokról, akár nem - is elveszi, majd a közokirat birtoklásával rövid időn belül, a sértetthez történő visszajutást lehetővé tevő módon felhagy, a megszerzésre irányuló eshetőleges szándék nem állapítható meg.

Ezzel a kiegészítéssel immár teljes a másodfokú bíróságnak az okirattal visszaélés miatti felmentéssel kapcsolatos indokolása.

Nem osztotta azonban az ítélőtábla a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében a bűnösség megállapítását, és a másodfokú bíróságnak e körben kifejtett érvelését.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Bhar.II.4/2009/4. számú eseti döntésében arra mutatott rá, hogy az 1/2009. BJE. számú Jogegységi döntésben foglalt iránymutatás értelemszerűen irányadó a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés azonos elkövetési magatartással megvalósuló fordulatra is.

A vád tárgyává tett, a Btk. 277.§ (1) bekezdés I. fordulat szerint minősülő okirattal visszaélés vétségének és a Btk. 313/C.§ (7) bekezdés a) pontja szerint minősülő készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségének elkövetési magatartása azonos, így az utóbbira is vonatkoztatható az idézett állásfoglalás.

Nem értett egyet az ítélőtábla a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy a felelősség-megállapítást - szemben a közokiratokkal - utóbbi cselekménynél az alapozza meg, hogy a bankkártya lemásolásával rövid idő alatt is lehetőség van visszaélésre, mivel a bankkártyákkal kapcsolatos visszaélésre nem merült fel perbeli adat.

Az irányadó tényállás szerint sértett 2. a közokirataival együtt a bankkártyáit is visszakapta, így azok is kikerültek az elkövetők birtokából. Nem zárható ki, hogy valamennyi iratot a vádlott és társa a cselekményt követően eldobta, azon a tartós megszerzés célzata nem volt bizonyítható.

Ezért a harmadfokú bíróság az I.r. vádlottat e bűncselekmények alól - a Be.6.§.(3) bekezdés b/ pont I. fordulata és a Be.331.§.(1) bekezdés alapján - felmentette.

A büntetés kiszabásánál irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket az első- és másodfokú bíróság teljeskörűen felsorolta és megfelelően értékelte.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben kiszabott büntetés arányban áll a vádlott által elkövetett cselekmények tárgyi súlyával és társadalomra veszélyességével, valamint a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességgel, a bűnössége fokával és a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményekkel. Jelen ügyben ez a büntetés szükséges ahhoz, hogy a vádlottal szemben a büntetési célt, az egyéni és általános megelőzés követelményét elérje, és érvényre juttassa. További enyhítésre még a felmentő rendelkezés ellenére sem látott a harmadfokú bíróság lehetőséget.

Tekintettel a fentiekre a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be.398.§. alapján a fentiek szerint részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.397.§. alapján helybenhagyta.

Az előzetes letartóztatás további beszámítására a Be.99.§.(1)(2) bekezdései alapján került sor.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.385.§. szerint alkalmazandó Be.381.§.(1) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2009. év szeptember 18. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.7343/2008/11. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.61/2009/7. számú ítéletében írt változtatással 2009. szeptember 18. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2009. év szeptember hó 18. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hiteléül:
Pécsi Orsolya
bíróági ügyintéző